

Paraistenseudun koulu

Toimintakertomus lukuvuodelta 2023-2024

Yleistä

Lukuvuosi 2023-2024 oli ensimmäinen uudessa oppimiskeskus Bravassa kolmen muun koulun, Paraisten lukion, Pargas svenska gymnasiumin Sarlinska skolanin kanssa. Uuden oppimiskeskuksen kaikkia oppimisen tiloja käytettiin lukuvuoden aikana tehokkaasti yhteistyössä muiden Bravan koulujen kanssa. Bravassa aloitti elokuussa myös IT vahtimestari, jonka työpanos on ollut merkittävä, jotta tilojen IT -laitteet saatiin heti tehokkaaseen käyttöön ja digitaaliset oppimisympäristöt osaksi koulupäivä.

Paraistenseudun koulun järjestyssäännöt hyväksyttiin kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa helmikuussa. Prosesi oli ollut pitkä ja monimuotoinen. Säännöt otettiin käyttöön 1.3.2024 ja niiden arviointi toteutetaan syksyllä 2024. Säännöt ovat yhtäläiset Sarlinska skolanin kanssa. Yhteisillä säännöillä pyritään oppilaiden yhdenvertaiseen kohteluun sekä lisäämään koulujen toimintakulttuurien yhteistä kosketuspintaa.

Bravan välituntihiha valmistui kesäkuussa 2024.

Henkilöstössä ei juurikaan tapahtunut muutoksia, kuten ei oppilasmäärässäkään. IT – vahtimestarin lisäksi Bravassa työskenteli määräaikaisessa palvelussuhteessa kouluvalmentaja, jonka työn keskiössä oli yhteisöllinen opiskeluhuolto.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Yrittäjyyskasvatus

Suomenkielisten koulujen yhteisenä lukuvuoden teemana oli Yrittäjyyskasvatus, joka jatkoi edellisen lukuvuoden aikana toteutettua Kirittäjät – hanketta. Kirittäjissä yhtenä osa-alueena oli myös yhdenvertaisuus ja demokratiakasvatus koulussa. Yrittäjyyskasvatuksessa tehtiin vahvaa koulujen välistä yhteistyötä ja toiminnassa olivat mukana myös toisen asteen oppilaitokset, kolmas sektori, kaupungin yrittäjyysyhdistys ja elinkeinotoiminta sekä YES – verkosto. Aivan lukuvuoden lopulla, toukokuussa yrittäjyyskasvatuksen toimijoilla oli verkostotapaaminen Naantalien kaupungin yrittäjyyskasvatus toimijoiden kanssa.

Paraistenseudun koulussa yrittäjyyttä käsiteltiin laaja-alaisesti eri oppiaineissa opetussuunnitelman mukaisten oppiainesisältöjen puitteissa. Koululla järjestetään aiheeseen liittyviä teemapäiviä, joiden tarkoituksena oli syventää oppilaiden monialaista ymmärrystä yrittäjyyteen ja samalla mahdollistaa oppiaineiden välinen ja niiden rajapinnat ylittävä yhteistyö. Oppimiskokonaisuuden laajuus oli noin 15 tuntia. Oppilaat osallistettiin teemapäivien suunnitteluun lukuvuoden alkaessa. Oppimiskokonaisuus arvioidaan osana kokonaisuuteen kuuluvien oppiaineiden arviointia.

Lukuvuonna 2022-2023 pilotoidun "Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestäväystyön kirittäjinä" -hankkeen pohjalta luotua laajalti Kirittäjät-mallia toteutettiin seuraavasti:

- 7. luokkalaiset tekivät havaintoja koulun kestävyys -teemalla erilaisista kehityskohteista ja näiden pohjalta tehtiin kuvataiteessa julisteita.

- 8A ja 8B:n kanssa tehtiin yritysvierailua ennakoivia tehtäviä, mutta Kirittäjät-malliin liittyvää yritysvierailua ei pystytty järjestämään, koska lumitilanne kyseisenä päivänä aiheutti pahoja viivästyksiä joukkoliikenteessä ja toiselle ryhmälle ei löytynyt vierailukohdetta aikataulusyihin liittyen.
- 9C-luokalle kuntapäättäjä Maija Elenius kävi koululla kertomassa luottamustoimestaan ja muissa ryhmissä on yhdessä pohdittu kaupungin päätöksentekoa. Kirittäjät-mallin pohjalta 9C-luokka teki kaksi kuntalaisaloitetta: Bläsnäsin uimarannalle penkkejä ja pöytiä sekä Parainen Föli-alueeseen. Nämä aloitteet julkaistiin [kuntalaisaloite.fi](https://www.kuntalaisaloite.fi) -palvelussa ja lähetettiin suoraan kuntaan.

9. luokat vierailivat Yrityskylässä marraskuussa 2023. Sitä ennen pidettiin neljä valmistavaa ja yhden vierailun antia kokoavan oppitunnin.

Kevätlukukauden aikana monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa teemana oli "yrittäjyys". Oppiaineittain koottiin taulukkoon mitä aiheeseen liittyvää oppitunneilla käsitellään ja millä tavalla. Opinto-ohjauksessa yrittäjyyskasvatusta toteutettiin osana MOK:ia kaikkein laajimmin:

- I samma båt ry: nuorisoleader-yritystuen esittely ("idearaati" tuetuista yrityksistä)
- 4H-yrittäjyyden esittely
- TET-harjoittelut 8. ja 9. lk: julkisen sektorin ja yrityssektorin työpaikkoja
- Elävä ammattikirjasto 9. lk: julkisen sektorin ja yrityssektorin työpaikkoja
- Yleinen koulutusvalintoihin ja ammatinvalintaan liittyvä ohjaus 8.-9.lk: yrittäjyyden mahdollisuuksia eri aloilla
- Ammattiprojekti [9.lk](#) (valitun ammatin mahdollisuudet yrittäjyyden kannalta)
- Väylät auki -yrittäjätarinat (videot)

Lisäksi Paraistenseudun koulun opettajat Juho Kuzu, Tapani Heinonen ja Valtteri Lampi osallistuivat Paraisten kaupungin yrittäjyyskasvatustiimin sekä Elinvoimaa yrittäjämäisellä osaamisella -hanketiimin tapaamisiin.

Vuorovaikutustaitojen kehittäminen

Keskeinen kokonaisuuden toteuttamistapa oli eri oppiaineiden opetuksen rinnastaminen siten, että opetuksesta ja oppitunneista muodostui yhtenäinen oppiainerajat ylittävä kokonaisuus. Luokka-astekokonaisuuksista syntyi yläkoulun aikana kolmen vuosiluokan mittainen yhtenäinen monialainen oppimiskokonaisuus. Oppimiskokonaisuuden laajuus oli noin 15 tuntia luokka-astetta kohden. Oppimiskokonaisuus arvioitiin osana kokonaisuuteen kuuluvien oppiaineiden arviointia.

Hanketoiminta

Erasmus

Erasmus+ hanke "We need our nature" loppui marraskuussa 2023. Erasmus hankkeet ovat työllistäneet hankkeessa olevia opettajia sekä hankevaiheessa että raportoinnin aikana. *ä maat?* Henkilöstöresurssin lisäksi hankkeet vaativat kaupungilta myös taloudellista panostusta.

Paraistenseudun koulu osallistui vuosina 2020-2023 kansainväliseen Erasmus+ -projektiin We need our Nature - our Nature needs us. Mukana oli lisäksi kaksi saksalaista koulua sekä koulut Espanjasta ja Puolasta. Yhteensä kouluissa oli noin 3500 oppilasta. Projektin teemoina olivat vihreät arvot, kestävä kehitys ja kierrätys.

Koronapandemian vuoksi osa tapaamisista järjestettiin kokonaan etänä. Yksi näistä oli Puolan Varsovaan suuntautunut tapaaminen. Syksyllä 2023 järjestyi kuitenkin uusi mahdollisuus vieraillla Puolassa. Matkaan lähti Paraisilta kaksi opettajaa ja kolme oppilasta. Se olikin viimeinen projektityöpaja, jonka jälkeen projektissa oli jäljellä enää raportointi.

Varsovan vierailun yhtenä tavoitteena oli tutustua isäntäkouluun (Liceum Ogólnokształcące Niepubliczne nr 43 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Lotników Amerykańskich) ja puolalaiseen koulujärjestelmään. Saatiin mm. kuulla, että kyseessä on yksityiskoulu. Sitä ylläpitää yhdistys, jonka jäseniä ovat nykyisten ja entisten opiskelijoiden vanhemmat, koulusta valmistuneet ja opettajat. Koulu sisältää lukion, peruskoulun ja päiväkodin. Kouluun on pääsykoe, jonka positiivinen tulos ja vanhempien suorittama osallistumismaksu ratkaisevat sisäänpääsyn.

Lisäksi Varsovan vierailun tavoitteena oli tutustua Varsovan kulttuuriin ja historiaan. Vierailtiin mm. vanhassa kaupungissa (Stare Miasto), joka kuuluu Unescon maailmanperintökohteiden luetteloon, sekä Puolan juutalaisten historian museossa (Polin), jonka on suunnitellut suomalainen arkkitehti Rainer Mahlamäki.

Varsinaisena projektiaiheena oli kaupunkiviheralueiden merkitys asukkaiden hyvinvoinnille. Vierailulla tutustuttiin mm. Varsovan suurimpaan puistoon (Łazienki), jonka pinta-ala on 76 hehtaaria. Puistossa on paitsi vanhoja kuninkaallisia rakennuksia, myös iso lampi ja laajoja viheralueita, jotka ovat suosittuja retkeilypaikkoja varsovalaisille. Puiston luonto on erittäin monipuolinen. Oppilaat kartoittivat ja yrittivät tunnistaa eri kasvi- ja eläinlajeja. Asukkaiden mielipiteisiin puistosta perehdyttiin mm. haastatteluilla.

Tapaamisen lopuksi yhdessä reflekoitiin kulunutta projektityöskentelyä: Oppilaat löysivät uusia ystäviä projektitapaamisissa, joita järjestettiin Paraisilla, Kölnissä, Alaquasissa ja Varsovassa. Kestävästä kehityksestä, kierrätyksestä, jätteiden lajittelusta ja ilmastosuojelusta kerättiin paljon uutta tietoa asiantuntijaluentojen, erilaisten vierailujen, mm. jätevedenpuhdistamolle, ja toiminnallisten tehtävien, kuten ilmastoaiheisen pakopelin, kautta. Tätä tietoa on jo hyödynnetty esimerkiksi, kun projektiin osallistuvat Paraistenseudun koulun oppilaat kävivät syksyllä 2022 pitämässä kaupungin alakouluissa toiminnallisia ympäristökasvatustunteja.

KONSTI

Vuoden 2023 lopussa päättyi myös yhdeksän varsinais-suomalaisen kunnan Konsti – hanke, jossa kehitettiin oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytäntöjä.

Kaksikielisyyteen liittyvä hanketoiminta yläkoulussa keskittyi arjen yhteistyöhön Sarlinska skolanin kanssa, yhteisesti toteutettiin muutama teemapäivä.

Koulussa viihtyminen

Jokainen koulussa työskentelevä aikuinen on vastuussa siitä, että koulussa viihdytään ja koulu oppimisympäristönä kannustaa opiskeluun ja yhdessäoloon.

Hyvinvoinnin ja kouluviihtyvyyden edistämiseksi lukuvuonna 2023-2024 on keskeistä ollut asettuminen uuteen koulukeskukseen sekä toimivien toimintatapojen etsiminen ja löytäminen uudessa toimintaympäristössä.

Hyväksi havaituista toimintamalleista monet ovat siirtyneet uuteen koulukeskukseen joustavasti. Hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä rakentavia asioita kokoavassa SOPU-vuosikellossamme monet toiminnot ovat "rullanneet" kuten aikaisemminkin - näistä mainittakoon esimerkiksi nuorisotoimen järjestämät kummi- ja teematunnit, moniammatilliset ryhmäytymistunnit, tukioppilastoiminta monine ulottuvuuksineen sekä oppilaskunnan hallituksen järjestämät tempaukset (monesti yhteistuumin Sarlinin koulun kanssa). Myös oppilaiden hyvinvointia kartoittavat hyvinvointikyselyt on pidetty totuttuun tapaan sekä syys- että kevätlukukaudella.

Merkittävän lisän kouluviihtyvyyttä rakentavaan toimintaan lukuvuonna 2023-2024 on tuonut uuden ammattihenkilön, kouluvalmentajan, saaminen koulun henkilöstöön. Kouluvalmentaja on ollut tarpeellinen lisävoima tukemaan esimerkiksi koulu yhteisöön kiinnittymistä. (Unohtamatta, muuta henkilöstöä, joka toki jo perustehtäviensä kautta vaikuttaa hyvinvoinnin edistämiseen ja kouluviihtyvyyteen).

Hyvinvoinnin ja kouluviihtyvyyden kannalta erityisen tärkeitä ovat toimivat arjen rutiinit. Yksi lukuvuoden 2023-2024 keskeisimpiä asioita on ollut uuden koulukeskuksen järjestyssääntöjen valmistuminen ja niiden saaminen käyttöön. Arjen rutiinien työstämisessä aktiivisessa roolissa oli rehtorin johtama hyvinvointiryhmä, jossa oppilashuollon ja opettajakunnan edustajien lisäksi mukana ovat oppilaskunnan hallituksen sekä vanhempainyhdistyksen edustaja. Hyvinvointiryhmän toiminta oli lukuvuoden aikana erityisen aktiivista - ja ryhmän yhteisten pohdintojen perusteella myös koulun kurinpitosuunnitelmaan suunniteltiin tuntuvia uudistuksia. Unohtaa ei myöskään sovi arjen rutiineista ravintoa ja koululounasta, jonka tukena kouluhedelmäprojekti on uudessa koulukeskuksessa jatkunut.

Lukuvuoden panostusten jälkeen voidaan todeta, että asettuminen uuteen koulukeskukseen on sujunut melko hyvin. Uudet tilat luovat myös osaltaan viihtyisyyttä ja hyvinvointia. Vaikka lukuvuoden kuluessa valmisteilla ollut välitunti oli vielä keskeneräinen, koulussamme pidettiin kiinni päivittäisistä (2) ulk välitunneista - henkilöstön yhteisellä päätöksellä, oppimista ja hyvinvointia edistävänä tekona. Kevätlukukauden puolella myös puhelinkäytänteisiin kiinnitettiin erityistä huomiota. Henkilöstön mielestä tulokset ovat olleet niin oppitunteja kuin yleistä ilmapiiriä rauhoittavia.

Edellä esitetyn lisäksi Paraistenseudun koulussa toteutettiin lukuvuoden aikana seuraavia tapahtumia, joilla edistettiin oppilaiden koulussa viihtymistä:

Uusien järjestyssääntöjen käyttöönotto

Kouluhedelmän tarjoaminen oppilaille

SKY sitouttavan koulu yhteistyön malli

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä (KOR) eli ns. hyvinvointiryhmä kokoontui laajana kokoonpanona kaksi kertaa.

Pienimuotoinen opiskeluhoillon ryhmä kokoontui kerran kuukaudessa, keskittyen yhtälailla koulu yhteisön hyvinvoinnin seuraamiseen ja ongelmien ennaltaehkäisyyn.

Kehittämistyö

Kurinpitosuunnitelma

Olemme kehittäneet yläkoulun kurinpitomallia sellaiseksi, että se paremmin vastaa voimassaolevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden henkeä. Samalla kurinpitosuunnitelma laaditaan niin, että Bravan molemmilla yläkouluilla on pääpiirteissään samanlainen malli.

Kurinpitomalli on portaittain etenevä malli, jossa pyritään kasvatuksellisin ja pedagogisin keinoin aikaansaamaan oppilaan käyttäytymisessä muutos pois ei-toivotusta toimintatavasta. Ensisijainen puuttumiskeino on kasvatust keskustelu, ei jälki-istun torangaistuksen antaminen. Mallissa otetaan hyvin nopeasti oppilaan huoltajat mukaan ongelmatilannetta pohtimaan. Myös kynnystä kutsua isompi moniammatillinen ryhmä asiaa pohtimaan madalletaan samalla kun luokanohjaajan keskeistä roolia korostetaan.

Järjestyssääntöjen laatiminen ja niiden noudattamisen jalkauttaminen

Yhdessä Bravan koulujen kanssa on laadittu järjestyssäännöt, joita on jalkautettu käytäntöön. Erityisesti on kiinnitetty huomiota työrauhaan sekä muiden huomioon ottamiseen. Laatimis- ja jalkauttamistyössä mukana ovat olleet huoltajayhdistyksen lisäksi oppilaskunnan hallituksen edustajat. Huomiota on kiinnitetty myös kännykän käyttöön oppitunneilla niin, että kännykät ovat oppitunneilla joko oppilaan laukussa tai opettajan pöydän laatikossa. Kaikella tällä pyritään vaikuttamaan oppilaiden kokonaisyhteistyön lisäämiseen, kun saadaan ruutuaikaa vähennettyä.